

6.1 Elgesys prie stalo

1. Pasiklausykite teksto įrašo.

! 2. Papasakokite, apie ką šis tekstas.

3. Perskaitykite tekstą, aptarkite paryškintus ir visus kitus jums nežinomus žodžius.

Žodynas

pāžastys

apdoróti

žvānginimas

šņypšti

apdairùs

ELGESYS PRIE STALO

- ❁ Valgant rankas ant stalo galima dėti tik iki alkūnių. Seniau turtingose šeimose jaunesnio amžiaus valgytojai buvo specialiai ruošiami: turėjo išmokti valgyti **pāžastyse** laikydami po knygą. Pametęs knygą valgytojas buvo baudžiamas – negaudavo deserto.
- ❁ Stalas – ne žaidimų vieta. Besisupantys ant kėdės, žaidžiantys su įrankiais ar po lėkštę besivaikantys žirnelius turi per daug laiko. Vadinasi, jį turėtų išnaudoti virtuvėje plaudami indus ar šveisdami įrankius.
- ❁ Niekas prie stalo nenori žinoti, kaip atrodo jūsų gerklė ar dantys. Tai – ne dantų gydytojo kabinetas! Todėl kiekvienas save gerbiantis valgytojas turi kramtyti uždara burna, o ne demonstruoti, kaip burnoje **apdorojamas** kiekvienas kąsnis. Kramtymas neturi skleisti jokių garsų.
- ❁ Didžiausios bausmės nusipelno ir tie, kurie **šņypščia** nosį į servetėlę ar staltiesę! Nevalia stalo servetėlių maišyti su vienkartinėmis nosinaitėmis. Nosį patartina išsipūsti kitame kambaryje, pageidautina – tualete.
- ❁ Peilis skirtas kepsniui pjaustyti. Tai įrankis, kurio nevalia kišti į burną ar nuo jo valgyti. Ir visiškai nesvarbu, kad vienas **apdairus** prancūzas suapvalino peilio galiuką.
- ❁ Lėkštė priešais kiekvieną svečią – jo privati teritorija. Nevalia jos užimti pilvu, ranka ar kitomis priemonėmis, lenkiantis per lėkštę. Labai žemai pasilenkę ir patys galite į padažą įmerkti savo plaukus. Kaimyno teritorijos okupuoti nevalia. Todėl paprašykite šalia sėdinčio kaimyno ar asmens, kuris yra arčiausiai jūsų tikslo, atsiųsti norimą patiekalą. To paties veiksmo kaimynai tikisi ir iš jūsų.
- ❁ Pietų metu priimtinas tik negarsus **žvanginimas** stalo įrankiais bei malonus pašnekesys. Prie stalo patrankomis nešaudoma! Nenumatytas oro gadinimas yra ypač didelis nusižengimas stalo drausmei.

Pagal Danguolę Kandrotienę „Šaukšto Šmaukšto stalo akademija“

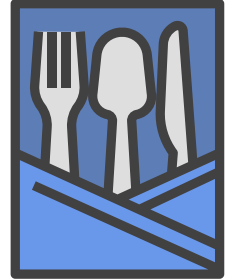

6.1 Elgesys prie stalo

4. Atsakykite į klausimus. Padiskutuokite.

1. Koks teksto pavadinimas? Ką jis reiškia?
2. Kaip reikia laikyti alkūnes, kai sėdite prie stalo?
3. Papasakokite, kaip seniau buvo mokomi vaikai turtingose šeimose.
4. Kaip siūloma auklėti tuos vaikus, kurie žaidžia prie stalo?
- ! 5. Ar galima prie stalo valgyti atvira burna? Kodėl?
- ! 6. Ar galima kalbėti pilna burna? Kodėl?
7. Paaiškinkite, kuo skiriasi servetėlė ir vienkartinė nosinaitė.
8. Kam skirtas peilis, ko negalima su juo daryti?
9. Kaip reikia elgtis, jei norite paragauti patiekalo, kurio pats nepasiekiate?
10. Koks elgesys prie stalo yra tinkamas? Koks netinkamas?

5. Aptarkite, ką reiškia skirtingos peilio ir šakutės padėties lėkštėje.

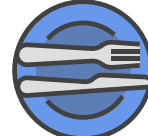
Pasiruošta
antram patiekalui

Pertrauka

Baigta valgyti

Buvo puiku

Nepatiko

6. Dirbkite poromis ir paklauskite vienas kito, kokių mandagumo taisyklių laikotės. Atsakymus žymėkite ✓ arba ✗.

MANDAGUMO ATMINTINĖ

..... sveikinuosi;	..... kalbu maloniu balsu;
..... sakau „Ačiū!“ / „Prašom!“;	..... sakau komplimentų;
..... palaikau kitam duris;	..... kramtau susičiaupęs (-usi);
..... atsiprašau;	..... nekalbu pilna burna;
..... susitvarkau po savęs;	..... pagarbiai kalbu su vyresniais;
..... palaukiu savo eilės;	..... kalbėdamas (-a) žiūriu į akis;
..... nesišaipau;	..... nepertraukinėju kalbančiųjų;
..... sakau „Atsiprašau!“, kai noriu atkreipti dėmesį;	
..... čiaudėdamas (-a), kosėdamas (-a) ar žiovaudamas (-a) užsidengiu burną.	

6.1 Elgesys prie stalo

7. Suskaičiuokite, kurių mandagumo taisyklių jūsų klasės vaikai laikosi dažniausiai, o kurių rečiausiai. Aptarkite, kodėl taip yra.
8. Aptarkite, kaip reikia teisingai serviuoti stalą. Pasipraktikuokite klasėje ir paserviruokite vakarienes stalą namuose. Pasiūlykite namiškiams padėti išplauti indus po vakarienes.

